

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 9C/174/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5712212841
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Ilgová
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2012:5712212841.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin samosudkyňou JUDr. Máriou Ilgovou v právnej veci navrhovateľa: G.. K. J., nar. XX.X.XXXX, bytom Y. Č.. XXX, okres P. P., právne zastúpená JUDr. Romanom Juríkom, advokátom so sídlom v Bratislave, Račianska ul.č. 62 proti odporcovi Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, Piešťany 921 22, IČO: 36 234 176, za účasti vedľajšieho účastníka na strane navrhovateľa: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa - HOOS, so sídlom Važecká 16, 080 05 Prešov, IČO: 42176778, o určenie neplatnosti úverovej zmluvy a vydanie bezdôvodného obohatenia, takto

rozhodol:

Súd návrh navrhovateľky v celom rozsahu zamietá.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Predmetom konania podľa označenia navrhovateľky mal súd rozhodovať o určení neplatnosti úverovej zmluvy, ktorú uzatvorila s odporcom dňa 20.10.2007 pod číslom XXXXXXXXXXXX (ďalej len úverová zmluva), na základe ktorej jej bol poskytnutý úver vo výške 25 000,- Sk (829,85 €), na ktorom uhradila sumu 1 068,58 €. Uvedená úverová zmluva podľa jej názoru obsahuje nekalé obchodné praktiky, ktoré vidí predovšetkým v tom, že si odporca uplatňuje úroky, aj keď neboli súčasťou zmluvy, a preto táto zmluva by mala byť bezúroková. Ďalej odporca použil veľmi drobné písmo a je problém čítať všeobecné obchodné podmienky, ktoré sú zle čitateľné bez pomôcky. Ďalšie dohodnuté zmluvné podmienky, ktoré použil odporca, sú pre ňu ako spotrebiteľa nevýhodné, a to v časti týkajúcej sa oneskorenia so splácaním úveru, keď bolo dohodnuté, aby mohol vykonávať zrážky z jej mzdy vo výške dvojnásobku pravidelnej mesačnej splátky stanovenej v úverovej zmluve. Ďalej súčasťou úverovej zmluvy bolo aj poskytnutie revolvingového úveru, a to s úverovým rámcom a s pravidelnými mesačnými splátkami tak, ako boli dohodnuté. Uvedený zmluvný vzťah je neprijateľnou podmienkou, ktorý má nastať až po určitom časovom odstupe od uzavretia úverovej zmluvy a preto je toho názoru, že úver by nemal byť podmienený inou službou vrátane ďalšieho revolvingu. Neuvedenie správneho variabilného symbolu na poštových poukážkach alebo na príkaze je považované zo strany odporcu ako neuhradenie splátky úveru. Zmluvné strany sa dohodli, že spoločnosť nie je viazaná tým, na aký účel klient platbu spoločnosti určí a spoločnosť je pritom oprávnená započítať platbu klienta na pohľadávky spoločnosti, a to v poradí na záväzky klienta voči spoločnosti, ktoré vznikli z iného titulu ako z úverovej zmluvy, na zmluvné pokuty, na príslušenstvo úveru vrátane sankčného úroku, na vrátenie úveru a na ostatné pohľadávky z úverovej zmluvy. Platba sa započítava v poradí vždy na pohľadávku najskôr splatnú. Tak isto je nevýhodnou podmienkou a neprijateľnou, keď ako spotrebiteľka nemôže predčasne vrátiť úver kedykoľvek a zbaviť sa tak svojho dlhu, čo je v rozpore so zákonom v časti o predčasnom splatení úveru.

Klient je povinný celý čerpaný úver splatiť na požiadanie spoločnosti v prípade že: a) klient sa oneskoril s platením aspoň dvoch splátok ... c) klient porušil niektorú z ďalších povinností vyplývajúcich z ÚZ., d) bolo začaté exekučné, konkurzné alebo vyrovnacie konanie na majetok klienta.

Splatnosť celého úveru je vážnym zásahom do rozpočtov spotrebiteľov a ich rodín. Stačí pritom aj exekúcia na drobnú sumu, napr. nezaplatená pokuta. Porušenie niektorej z „ ďalších povinností vyplývajúcich z ÚZ" je vážnym ustanovením a zakladá svojvôľu. Porušením zmluvy je aj neoznámenie zmeny zamestnávateľa. Normálne má človek pri zmene zamestnávateľa celý rad starostí a nemyslí na to, že treba aj veriteľovi do 15 dní toto nahlásiť. Podľa zmluvy však by to bol dôvod na vrátenie celého úveru.

V prípade vzniku akejkoľvek zo skutočností uvedených pod písm. a./b./c./, § 3 tejto Hlavy, ak je jej dôsledkom vznik povinnosti klienta uhradiť spoločnosti celý poskytnutý úver, je klient povinný uhradiť spoločnosti súčasne s úverom aj zmluvnú pokutu vo výške ušlého úroku, čiže čiastku, na ktorú by spoločnosti vznikol z titulu úveru nárok , ak by bol úver riadne splácaný v dohodnutých splátkach.

Ustanovenie pripúšťa aj situáciu, že pre menej intenzívne porušenie povinnosti nastane splatnosť úveru, takže veriteľ nemusí byť vo vzťahu celé úverové obdobie a rovnaký zisk dosiahne aj skôr, pretože úroky v podobe zmluvnej pokuty má garantované. Ide o sankciu, ktorá je podľa § 43ods.4 písm. k/ OZ neprijateľná.

Klient je najmä povinný vždy bez zbytočného odkladu písomne oznámiť spoločnosti zmenu svojho zamestnávateľa , či ukončenie pracovného pomeru. Pokiaľ tak neurobí do 15 dní od vzniku zmeny, je spoločnosť oprávnená požadovať úhradu zmluvnej pokuty vo výške 500.- Sk.

Spotrebiteľ nemá dôvod oznamovať zamestnávateľa veriteľovi a nieto ešte aj jeho zmeny. Sankcia bez ohľadu na jej výšku je absurdná. V zmysle čl.4ods.1 smernice Rady 93/13 je významné iné ustanovenie zmluvy a to dohoda o zrážkach zo mzdy , ktorá je bez osobitného vyjednanja neprijateľná. A iný legitímny dôvod na oznamovanie zamestnávateľa nie je daný.

Spoločnosť je oprávnená meniť výšku základnej úrokovej sadzby a RPMN v závislosti na vývoji úrokovej sadzby úverov na medzibankovom trhu v SR s tým, že je povinná klientovi zmenu základnej úrokovej sadzby bezodkladne oznámiť. V prípade zmeny sadzobníka poplatkov a odmien podľa ustanovenie tohto paragrafu neplatí ustanovenie § 6 Hlavy 10 týchto ÚP, t.j. spoločnosť nie je povinná oznámiť zmenu klientovi aspoň 30 dní vopred a klient nie je oprávnený ÚZ okamžite vypovedať.

Spotrebiteľ si berie úver za určitých podmienok a dôležité sú predovšetkým náklady na úver/RPMN). Zmena tohto údaju počas zmluvného vzťahu, pokiaľ by išlo o zvýšenie nákladov, je neakceptovateľná; navyiac spotrebiteľ nemá možnosť ani zrušiť vzťah za primeraných podmienok, napr. splátky.

V prípade omeškania úhrady splátky, splátky RÚ I. či RÚ II. alebo ich častí alebo zmluvných pokút alebo platieb podľa Hlavy 7. § 6 týchto ÚP je klient povinný zaplatiť úrok z omeškania vo výške 0,08% z dlžnej čiastky za každý začatý deň z omeškania, najmenej však 100.-Sk. V prípade omeškania s úhradou splátky úveru, prípadne splátky RÚ I. či RÚ II., alebo ich častí dlhšieho ako 7 dní je klient ďalej povinný zaplatiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 8% z čiastky, s ktorej úhradou je v omeškaní.

Úrok je v rozpore s nariadením vlády 87/1995 Z. z. Zmluvná pokuta 8% na 8-my deň omeškania predstavuje per annum 365 % /8: 8x 365 = 365) a to je v rozpore s § 53 ods.4 písm. k/ OZ.

v súvislosti s ÚZ alebo vzniknuté v dôsledku ukončenia ÚZ. Odstúpením od ÚZ nezaniká nárok spoločnosti na zaplatenie zmluvných pokút a poplatkov podľa ÚZ a ÚP- Metodickéj príručky a ďalších súvisiacich dokumentov a to až do okamihu uhradenia všetkých záväzkov klienta, ktoré mu vyplývajú z ÚZ. Obsah tohto ustanovenia platí aj pre Zmluvu o RÚ I. a zmluvu o RÚ II.

Ak je raz zmluva ako celok neplatná, nemôže sa zhojiť neplatnosť týmto ustanovením. Ide o zámer obísť cieľ podľa čl.6 smernice Rady 93/13 EHS ...a zmluva nie je ďalej možná".

Klient vyhlasuje, že predlžuje premlčaciu dobu všetkých práv, ktoré vznikli spoločnosti v súvislosti s uzatvorením ÚZ, ÚP, Zmluvy o RÚ I. a Zmluvy o RÚ II., najmä právo na vrátenie úveru alebo RÚ I., RÚ II., právo na úhradu príslušenstva a zmluvných pokút, prípadne práva, ktoré jej vznikli v dôsledku skončenia záväzkového vzťahu z tejto ÚZ, Zmluvy o RÚ I. alebo Zmluvy o RÚ II. a to na dobu 10-tich rokov odo dňa, kedy premlčacia lehota začala po prvý raz plynúť.

Ide o zjavné porušenie § 54ods. 1 OZ.

Na základe vzájomnej dohody klienta a spoločnosti bolo určené, že klient nie je oprávnený bez písomného súhlasu spoločnosti postúpiť akúkoľvek svoju pohľadávku voči spoločnosti na tretie osoby alebo takúto pohľadávku započítať na záväzky, ktoré má voči spoločnosti. Spoločnosť je oprávnená pohľadávky z tejto zmluvy postúpiť tretím osobám.

Žalovaný môže postúpiť práva, spotrebiteľ nie. Je to ničím nezdôvodnená nerovnováha. Brániť započítaniu žalovaný nemôže, pretože porušuje § 54 ods. 1 OZ.

Klient svojim podpisom na ÚZ a ÚP dáva zároveň bezvýhradný súhlas, aby spoločnosť nad rámec bežného kontaktu počas trvania záväzkového vzťahu podľa ÚZ oslovovala klienta s použitím osobných údajov poskytnutých v tejto ÚZ alebo v súvislosti dokumentoch písomne, telefonicky, elektronicky, prostredníctvom GSM technológií vrátane SMS správ aj vo veci informácií o spoločnosti, jej marketingových prieskumov alebo ponúk jej jednotlivých produktov a služieb. Klient výslovne súhlasí s tým, aby spoločnosť oslovovala klienta aj neadresnou ponukou produktov a služieb iných osôb.

Ide o hrubý zásah do súkromia, ktorý sa bez osobitného vyjednania nedá akceptovať.

V priebehu trvania tohto záväzkového vzťahu môže spoločnosť za osobitných výhodných podmienok, oproti iným klientom bez vernostného identifikačného čísla ponúknuť klientovi úverové produkty alebo iné produkty a služby poskytované klientom a to na základe zmlúv uzatvorených v jednotlivých prípadoch medzi spoločnosťou a klientom. Uvedený súhlas klienta v citovanom rozsahu sa rovnako vzťahuje aj na oslovenie klienta spoločnosťou telefonicky, prostredníctvom GSM technológií a internetu. Klient sa zároveň zaväzuje, že akékoľvek zmeny, týkajúce sa jeho účastníckych telefónnych staníc v pevnej alebo mobilnej sieti, vždy bezodkladne oznámi spoločnosti. Za trvania záväzkového vzťahu je spoločnosť oprávnená používať a spracovávať osobné údaje klienta v rozsahu a za podmienok tak, ako je uvedené v Hlave 15 § 8 týchto ÚP. Vzhľadom na to, podpisom na tejto zmluve klient zároveň dáva súhlas na takéto použitie a spracovanie jeho osobných údajov za trvania záväzkového vzťahu z právneho dôvodu VIČ. Klient zároveň súhlasí, aby jeho telefonický rozhovor so spoločnosťou podľa § 2 tohto ustanovení bol spoločnosťou nahratý a zaznamenaný a to za účelom ochrany práv spoločnosti.

Vernostné identifikačné číslo slúži na zastretie nekalej obchodnej praktiky a teda v skutočnosti nejde o výhodu pre spotrebiteľa ale ako udržiavať obchodný vzťah so spotrebiteľom a to za súčasného pôsobenia nekalých praktík akými sú telefonické a elektronické kontaktovanie, starosti ohľadne bezodkladného informovania o zmene telefónnej stanice, predlžovanie spracovávania osobných údajov, nahrávanie rozhovorov. Ide o sofistikované zastretie nevhodného ponúkania služby.

Spoločnosť a klient v súlade s ustanovením § 262 odseku 1 Obchodného zákonníka, v nadväznosti na obchodno-právny vzťah vyplývajúci z tejto ÚZ, vzájomnou dohodou určili, že záväzkový vzťah, ktorého predmetom je VIČ, podľa tejto ÚZ a tejto hlavy ÚP sa spravuje ustanoveniami Obchodného zákonníka.

Odporca sa vo veci písomne vyjadril dňa 7.2.2011 a vo vyjadrení uviedol, že nesúhlasí s tvrdeniami navrhovateľky a považuje ich za účelové, s cieľom vyhnúť sa úhrade záväzku v súlade s úverovou zmluvou. Na začiatku vyjadrenia spochybnil procesné postavenie Združenia na ochranu občana spotrebiteľa - HOOS, ktorý sa stavia do pozície vedľajšieho účastníka. Podľa § 93 zákona č. 99/1963, v znení neskorších predpisov, "Občiansky súdny poriadok", vedľajším účastníkom môže byť len ten, kto má na výsledku veci právny záujem, pričom o jeho prípustnosti rozhodne súd na návrh. Rovnako tak, vedľajší účastník koná len sám za seba.

Na základe priloženého návrhu je zrejmé, že vedľajší účastník vystupuje v pozícii zástupcu žalobcu, keď vyjadrenie podal v mene žalobkyne, pričom i v závere samotného vyjadrenia sa uvádza ako zástupca, čo dokazuje i priložená plná moc, daná Združeniu na ochranu občana spotrebiteľa- HOOS, žalobkyňou.

Žalovaný rovnako tak nemá k dispozícii rozhodnutie súdu o pripustení vedľajšieho účastníka do konania. Žalovaný má teda zato, že zástupca žalobkyne, nemôže byť súčasne i vedľajším účastníkom v konaní.

Navrhovateľka vo svojom podaní v bode 1. uvádza, že uzavrela zmluvu o úvere, spolu s početnými neprijateľnými podmienkami, pričom v bode 3 podania namieta drobné písmo Všeobecných zmluvných podmienok poskytnutia úveru.

Odporca zdôraznil, že navrhovateľka je fyzická osoba, spôsobilá na právne úkony a teda nie i e možné na ňu nazerať ako na takmer nesvojprávne individuum, ktoré nie je schopné posúdiť následky svojho konania. Práve naopak. Na navrhovateľku pri podpise zmluvy nebol vyvíjaný žiaden nátlak. Navrhovateľka si mohla zmluvu, spolu s jej súčasťami a teda aj Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru prečítať v klude, nechať si čas na rozmyslenie, či do zmluvného vzťahu s žalovaným vstúpi, prípadne sa poradiť s viacerými profesionálne zameranými subjektmi. V prípade, že by navrhovateľka dospela k názoru, že zmluva nie je pre ňu výhodná, mohla si vybrať z celej rady iných subjektov, ponúkajúcich podobné služby ako odporca, sa navrhovateľka rozhodla do zmluvného vzťahu vstúpiť na základe svojho vlastného slobodného rozhodnutia. S týmto názorom sa stotožnil aj Najvyšší súd ČR, keď vo svojom rozhodnutí č. j. 23 C do 1201/2010 z 26. 10. 2010 konštatoval, že súdy sú povinné skúmať konkrétne okolnosti uzatvorenia zmluvy a rovnako tak i ochrana spotrebiteľa má svoje medze a v žiadnom prípade ju nie je možné chápať, ako obranu jeho ľahkomyselnosti a nezodpovednosti.

Navrhovateľka v bode 2 podania konštatuje, že žalovanému uhradila súmnu 1 068,58 EUR, pričom ako dôkaz navrhuje vyžiadanie si účtovnej dokumentácie žalovaného.

Žalovaný k svojmu vyjadreniu prikladá prehľadný splátkový kalendár, z ktorého je zrejma platobná morálka navrhovateľky. Navrhovateľka bola v súlade s úverovou zmluvou povinná uhradiť celkom 24 splátok po 51,75 EUR. Navrhovateľka však uhradila 4 splátky a to jedinou úhradou, uskutočnenou dňa 19. 3. 2008 vo výške 161,15 EUR. Nakoľko žiadne ďalšie splátky nehradila, bol úver zosplatnený. Ďalšie úhrady navrhovateľky, odporca eviduje až po zosplatnení úveru a to dňa 18. 9. 2008 vo výške 73,03 EUR dňa 17. 10. 2008 vo výške 73,03 EUR, dňa 22.12.2008 vo výške 78,97 EUR, dňa 11.2.2009 vo výške 166,- EUR, dňa 17.7.2009 vo výške 60,- EUR a dňa 11.10.2010 vo výške 200,- EUR. Celková výška uhradenej sumy predstavuje ku dňu 4. 2. 2011 sumu 812,18 EUR a nie 1.068,58 EUR, ako uvádza navrhovateľka. Vzhľadom na uvedené vyzval navrhovateľku k doloženiu potvrdenia o ďalších úhradách. V prípade, že ich uskutočnila, nakoľko žalovaný ďalšie úhrady zo strany navrhovateľky neeviduje. Návrh dôkazu navrhovateľky o doložení potvrdenia odporcom, považoval odporca za účelový. Navrhovateľka nedisponuje dôkazmi o výške uhradenej sumy a preto sa snaží túto svoju dôkaznú núdzu previesť na odporcu. Tento ale nemôže dokázať negatívne tvrdenie, keďže disponuje len úhradami navrhovateľky vo výške 812,18 EUR. Odporca tiež upozornil súd na tú skutočnosť, že navrhovateľka počas existencie dlhu odporcu nijako nekontaktovala a to ani napriek tomu, že jej bol doručený list o zosplatnení úveru a nesnažila sa vyriešiť spor mimosúdnu cestou. Pritom mohla požiadať o zníženie splátok alebo úpravu splátkového kalendára podľa platobných schopností, ale ani jednu z týchto možností nevyužila.

Taktiež uviedol tvrdenia navrhovateľky o tom, že odporca uplatňuje úroky, ktoré v zmluve neuvádza, za nepravdivé, pretože odporca požadoval od nej úhradu úroku vo výške 98,99 EUR, ktorý predstavuje príslušenstvo úveru neuhradené k dátumu zosplatnenia. Nakoľko navrhovateľka priebežne hradila, tento úrok v súčasnosti od navrhovateľky nepožaduje, keďže je uhradený. Ďalším nárokom je úrok z omeškania, na ktorý má odporca zákonný nárok. Ďalším nárokom je zmluvná pokuta výške 1677,67 EUR je nárok oprávneného, ktorý je tvorený dvoma čiastkami a to zosplatneným úrokom a zmluvnou pokutou ako takou. Zosplatnený úrok vo výške 167,67 EUR, v súlade s Hlavou 7 § 6 úverových podmienok je tzv. "ušlý úrok" teda čiastka, na ktorú by mal oprávnený nárok, keby zo strany povinného došlo k riadnemu splácaniu úveru. Teda opäť ide o príslušenstvo zosplatnenej časti úveru. Na zosplatnený úrok má oprávnený nárok až potom, čo bol zosplatnený celý úver, teda potom ako sa povinný ocitol v omeškaní splatením aspoň dvoch splátok, alebo splatením jedinej splátky po dobu dlhšiu ako 3 mesiace (Hlava 7 ods. 3., písm. a Všeobecných úverových podmienok) Zmluvná pokuta v súlade s Hlavou 15 § 3 predstavuje 8 % z čiastky s ktorej úhradou je povinný v omeškaní a to za dobu viac ako sedem dní. V tomto prípade, oprávnený nepožaduje od povinného túto časť zmluvnej pokuty.

Tvrdenia navrhovateľky, uvedené v bode 4 podania považoval odporca za zavádzajúce a irelevantné. Nakoľko s prejednávanej prípadom nesúvisia a na danú žalobkyňu sa väčšina z nich nevzťahuje. Napríklad:

1. Čo sa týka tvrdenia o neprijateľnosti predformulárovej zmluvy, ide o adhéznú zmluvu, ktorú zákon nikde nezakazuje.
2. Ustanovenie o zrážkach zo mzdy sa žalobkyne nijakým spôsobom nedotklo, rovnako tak ustanovenie o revolvingovom úvere.
3. Ustanovenie VOPD o zisťovaní pravdivosti, resp. nepravdivosti údajov uvedených v zmluve je úplne bežná činnosť, ktorú realizujú subjekty na trhu, poskytujúce úver. Ide o zistenie skutočností, ktoré by predišli úverovým podvodom, resp. sa týmto spôsobom overuje bonita klienta.
4. Neuvedenie správneho variabilného symbolu výraznou mierou sťažuje schopnosť priradiť splátku klienta k správnej úvere. Pri nespočetnom množstve platieb prichádzajúci na účet žalovaného, spôsobuje neuvedenie správneho variabilného symbolu omeškanie s priradením platby a s tým súvisiace komplikácie. Uponáhľanosť a nepozornosť klienta, by v žiadnom prípade nemalo ísť k tiazii žalovaného, keďže ako žalovaný vyššie uvádza, klient je osoba plne spôsobilá na právne úkony a za následky svojej nepozornosti by mal niesť odpovedajúce následky.

Odporca tiež uviedol, že v ostatných podobných ustanoveniach, ktoré žalobkyňa vo svojom podaní uvádza, rôznou formou dezinterpretuje jednotlivé ustanovenia zmluvy, resp. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, prispôsobuje si ich a uvádza ich v nepravdivých tvaroch.

Pojednávanie súd vykonal v neprítomnosti navrhovateľky ako aj jej právneho zástupcu s tým, že boli splnené zákonné podmienky § 101, ods. 2. O.s.p., pretože navrhovateľka ako aj jej právny zástupca sa na pojednávanie ospravedlnili a vyjadrili svoj súhlas, aby pojednávanie bolo vykonané aj v ich neprítomnosti, a to písomným oznámením zo dňa 24.10.2012.

Súd po vykonanom dokazovaní výsluchom odporcu prostredníctvom zástupcu sa oboznámil s listinnými dôkazmi, ktoré sú súčasťou súdneho spisu a z nich najmä obsahom úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 20.10.2007 a úverovými zmluvnými podmienkami o hotovostnom a revolvingovom úvere, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou ÚZ, splátkovým kalendárom a vykonaním jednotlivých splátok (č. I. spisu 86), ako aj spisom Okresného súdu Martin, sp. zn. 10C/154/2011, a z neho rozsudkom zo dňa 25.10.2012 a zistil:

Okresný súd Martin rozsudkom, sp. zn. 10C/154/2011 zo dňa 25.10.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňom 23.11.2012, rozhodol o návrhu navrhovateľky na zrušenie rozhodcovského rozsudku rozhodcu I. O. T., sp. zn. PEC-FP42/2010, vydaného dňa 26.10.2010, zamietol, zamietol i návrh na finančné zadostučinenie a určil, že rozhodcovská doložka uvedená v § 18 Hlavy 15 Úverových zmluvných podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia ako súčasť úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 20.10.2007, je neprijateľná.

Predmetom tohto konania zostáva nárok navrhovateľky, ktorým sa domáha určenia neplatnosti úverovej zmluvy a vydania bezdôvodného obohatenia.

Podľa § 2 zákona č.258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom pri podpise zmluvy (ďalej len ZSU) na účely tohto zákona sa rozumie

- a) spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme,
- b) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 3 ods. 1 ZSU veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci a podľa ods. 2 spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy) spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto

zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy) dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy) spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa Smernice Rady Európskej únie č.93/13//EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a to v článku 3, ods. 1: Zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vznikajúcich na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav. Osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi.

Z tretej vety § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa podľa názoru súdu vyplýva, že právo spotrebiteľa požadovať primerané finančné zadosťučinenie vzniká až po tom, čo bude na súde úspešne uplatnené porušenie jeho práv alebo povinností, ustanovených týmto zákonom t.j. po tom, čo bude právoplatne rozhodnuté o tom, že k porušeniu práv alebo povinností podľa zákona o ochrane spotrebiteľa došlo. Uplatnenie uvedeného práva pred týmto právoplatným rozhodnutím súdu súd považuje za predčasné, a preto žalobu navrhovateľky o priznanie primeraného zadosťučinenia ako podanú predčasne zamietol. V súčasnosti nie je splnená podmienka o úspešnom uplatnení porušenia práv podľa zákona o ochrane spotrebiteľa, resp. navrhovateľka ju netvrdila a nepreukázala, a preto podľa názoru súdu navrhovateľke zatiaľ (v čase rozhodovania súdu) právo na primerané finančné zadosťučinenie ani nevzniklo.

Súd pri preskúmaní úverovej zmluvy zo dňa 20.10.2007 mal preukázané, že úverová zmluva bola uzatvorená ako „telefónna pôžička“. Z toho logicky vyplýva, že potom, čo sa telefonicky odporkyňa skontaktovala s navrhovateľom a získala určité informácie, došlo k vybaveniu prostredníctvom telefónneho spojenia k uzavretiu úveru a následne podmienky tak, ako boli ústne dohodnuté, boli zapracované do úverovej zmluvy, ktorá bola odporcom podpísaná dňa 15.10.2007 a odoslaná v písomnej podobe navrhovateľke, ktorá ju po podpísaní dňa 20.10.2007 vrátila späť. Na základe takto uzatvorenej zmluvy navrhovateľke bol poskytnutý úver vo výške 829,85 €, a to dňa 06.11.2007, ktorý čerpala. Navrhovateľka zaplatila odporcovi čiastku 824,56 €. Z uvedeného obsahu úverovej zmluvy súd nemal preukázané, že by došlo k porušeniu dohodnutých zmluvných podmienok, ktoré podľa názoru súdu boli medzi účastníkmi jasne v úverovej zmluve špecifikované, ako aj podmienky s poskytnutím úverovej zmluvy. V čase uzatvárania úverovej zmluvy podľa platného a účinného Zákona o spotrebiteľských úveroch sa nevyžadovalo, aby zmluva o spotrebiteľských úveroch obsahovala povinne údaj o ročnej úrokovej sadzbe. Keďže tento údaj nepatrí k podstatným náležitostiam zmluvy, neuvedenie ročnej úrokovej sadzby nemôže vyvolať následok, že poskytnutý úver sa bude považovať za bezúročný a bez poplatkov. Táto povinnosť uvádzať údaj o ročnej úrokovej sadzbe v spotrebiteľských zmluvách bola stanovená až novelou Zákona č. 258/2001 Z. z. s účinnosťou od 01.01.2008. Tak isto výška úrokov a spôsob výpočtu tak, ako je uvedený v Hlave 5 § 1 Úverových zmluvných podmienok, muselo byť navrhovateľke pri uzatváraní úverovej zmluvy zrejme, že odporcovi musí za poskytnutý úver zaplatiť úrok vo výške 12 416,- Sk.

Súd nevzhľadal nekalú praktiku pri použití drobného písma, na ktorý poukazuje navrhovateľka, ktorý by preukazoval nekalú praktiku voči nej, pretože vychádzajúc z právneho stavu existujúceho v čase uzatvárania úverovej zmluvy, žiadny všeobecne záväzný právny predpis neurčoval formu zmluvy, na základe ktorej záväzkový vzťah vzniká a nestanovoval ani veľkosť písma, akou zmluva alebo úverové zmluvné podmienky majú byť písané (v tomto smere súd poukazuje na nález Ústavného súdu ČR US342/09 zo dňa 15.06.2009, ktorý okrem iného uvádza v uvedenom rozhodnutí, že otázka veľkosti písma tvorí len jednu z okolností, na základe ktorých považuje Ústavný súd vzťah spotrebiteľa za hodný ochrany, nie však že by *expressis verbis* konštatoval an bloc neplatnosť všetkých ustanovení spotrebiteľskej zmluvy z dôvodu ich neprijateľnosti ako zmluvnej podmienky).

K otázke námietky dohody o zrážkach zo mzdy tak isto súd nevzhľadal neprijateľnosť takéhoto dohodnutého plnenia, a to už aj s poukazom na ustanovenie § 551 Občianskeho zákona, ktorý aprubuje uzatvorenie dohody o zrážkach zo mzdy aj u iných príjmov už pri vzniku záväzku a nie pri vzniku dlhu. Podmienkou platnosti takejto dohody je skutočnosť, že zrážky takto dohodnuté nesmú byť väčšie, ako by boli zrážky pri výkone rozhodnutia. Samotnú dohodu o zrážkach zo mzdy súd nepovažoval za neplatnú v súvislosti s § 53, ods. 4, písm. a) až r) Občianskeho zákona, alebo či ide o neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve tzv. generálnej klauzuly. Súd sa stotožňuje s tvrdením odporcu v tom smere, že postavenie poskytovateľa úveru vo vzťahu k dlžníkovi je v inej pozícii práve na skutočnosť, že on poskytuje plnenie, ktoré podľa dohodnutých zmluvných podmienok má podľa časového obdobia plniť dlžník. Z tohto pohľadu, pokiaľ ide o zabezpečovací nástroj rovnováhy v záväzkovom vzťahu, súd nemohol vyhodnotiť dohodu o zrážkach zo mzdy ako súčasť spotrebiteľskej zmluvy za neprijateľnú podmienku, pretože tak, ako bola dohodnutá, nespôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán.

Zmluva o revolvingovom úvere (ďalej len „zmluva o RÚ“) nie je podľa názoru súdu neprijateľnou podmienkou, a to z toho pohľadu, že je uzatvorená s odkladacou podmienkou a jej účinky nastávajú až potom, keď sám klient na základe svojej slobodnej vôle aktivuje kartu a čerpá následne úver. Teda je to na vôľu a uvážení všetkých okolností spojených s poskytnutím úveru, o ktorých rozhoduje len sám klient, či tieto finančné prostriedky využije alebo nie. Je pravdou, že pri podpísaní úverovej zmluvy dochádza medzi účastníkmi zmluvného vzťahu aj k prejavu súhlasu s touto časťou textu, ktorý sa týka zmluvy o RÚ. Pri oboznamovaní sa s úverovou zmluvou sú tieto skutočnosti zjavné tak, ako to vyplýva z obsahu zmluvy a do určitej miery ich súd považuje za informatívne v tom smere, za akých okolností a akých podmienok, ak to uzná klient za vhodné, má možnosť čerpať pripravené finančné prostriedky na základe zmluvy o RÚ. V tomto smere súd poukazuje na právnu úpravu Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, kde je poskytovaná ochrana spotrebiteľovi voči takým zmluvným podmienkam, ktoré nemôže spotrebiteľ pred ich uzatvorením individuálne dohodnúť a tým teda ovplyvniť a ktoré vyvolávajú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach vzniknutých na základe zmluvy. Uzatvorením zmluvy o RÚ však práva a povinnosti nevznikajú, pretože k účinnosti takejto zmluvy musí dôjsť zo strany spotrebiteľa k aktivovaniu karty a následnému čerpaniu finančných prostriedkov. Je na slobodnom serióznom zvážení klienta, či túto možnosť aj využije. K aktivovaniu karty nedochádza automaticky ani konkludentne ani náhodne, ale zavolaním na určené telefónne číslo k aktivovaniu karty prostredníctvom operátora či automatického telefónneho centra, a to až uvedením identifikačných údajov za účelom predchádzania zneužitiu uvedenej karty. Samotná karta je zaslaná s ďalšími dokumentmi, ako je predzmluvný formulár, brožúrka obsahujúca informácie, úver o čerpaní, sadzobník služieb produktov a návrh zmluvy o platobných službách. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že povinnosť na čerpanie finančných prostriedkov nevzniká okamihom uzatvorenia zmluvy o RÚ, ale až okamihom a v dôsledku aktivovania karty. Za daných okolností súd nemohol konštatovať, že by navrhovateľka ako spotrebiteľka aj v tomto smere bola v nerovnováhe vo svojich právach a povinnostiach vo vzťahu k odporcovi.

Navrhovateľka za neprijateľné ustanovenie považovala v úverovej zmluve, aby dávala súhlas k tomu, aby spoločnosť sama zisťovala a overovala u tretích osôb údaje potrebné k osvedčeniu pravdivosti údajov uvedených v návrhu. Za hrubo neprimerané ustanovenie uvádza dojednanie týkajúce sa nutnosti uvádzania správneho variabilného symbolu. Ani pri tejto námietke súd nevzhľadal zákonné podmienky pre prijatie záveru, že ide o neprijateľné zmluvné podmienky, pretože tak, ako to uvádza odporca, aj súd sa stotožnil s tou skutočnosťou, že správne uvedenie zúčtovacích dát pri plnení dlhu zabezpečuje správnosť ich priradenia a včasnosť prijatia v prospech dlžníka. Do budúca sa tak vyhne dlžník, že by pri zaúčtovaní mohlo dôjsť k vade plnenia, resp. pripísaniu na iný účet a v prospech iného klienta než

toho, kto bol vo vzťahu k veriteľovi dlžníkom. Ani táto podmienka v spotrebiteľskej zmluve nezavádza nerovnováhu do práv a povinností medzi účastníkmi zmluvného vzťahu.

Ďalší rozpor, ktorý vidí navrhovateľka v časti o predčasnom splatení úveru poukazujúc na ustanovenie ÚZP, ktoré upravuje postup pri predčasnom splatení úveru. Predčasné splatenie úveru je právom spotrebiteľa vyplývajúce mu z príslušnej právnej úpravy. Splatiť úver vopred jedinou splátkou je viazané na celkovú zmenu základných zmluvných podmienok a v prípade, že dlžník svoj zámer vopred neoznámí a bez ďalšieho úver splatí, odporca nie je spôsobilý v jednotlivom prípade identifikovať, že došlo k predčasnému splateniu úveru. Právo spotrebiteľa nie je písomným oznámením tohto úmyslu o predčasnom splatení úveru dotknuté. Práve naopak, tým, že takýto zámer vopred oznámí, nenastane situácia, kedy by v dôsledku predčasného splatenia boli naďalej účtované úroky podľa pôvodných úverových podmienok. Oznámenie o úmysle predčasného splatenia úveru je s ohľadom na mechanizmus vedenia účtov práve v záujme dlžníka.

K povinnosti splatenia celého čerpaného úveru, ktorý navrhovateľka rozporovala, treba uviesť toľko, že ide o právo odstúpenia od zmluvy veriteľom a jeho požiadavka, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi a v prípade, že je dlžník v omeškaní s vrátením viac ako dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu viac ako 3 mesiace je s premietnutím na ustanovenie § 53, ods. 8 OZ cez § 565 OZ, ktorý je vo vzťahu k spotrebiteľským úverom v pozícii *lex generalis*. Ani v tejto časti nejde o neprijateľnú podmienku.

Navrhovateľka za neprijateľnú zmluvnú podmienku definuje aj ustanovenie o zmluvnej pokute vo výške ušlého úroku, na ktorú má právo uplatniť si v prípade, že klientovi vznikne povinnosť uhradiť celý poskytnutý úver. Súd sa v tomto smere stotožnil s tvrdením odporcu v tom smere, že nejde v pravom slova zmysle o pokutu, ale ide o vyčíslenie ušlého úroku po zosplatnení, ktorý by bol pri riadnom splácaní započítaný v mesačných splátkach. Teda je to čiastka, na ktorú by navrhovateľovi vznikol nárok z titulu úveru, ak by bol úver riadne splácaný v dohodnutých splátkach (§ 565 Občianskeho zákona a podľa § 53, ods. 1, 2 OZ platného a účinného v čase uzatvárania úverovej zmluvy, kde je uvedené, že spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, pričom uvedený odsek sa nevzťahuje na predmet plnenia alebo cenu plnenia. Predmetom plnenia z úverovej zmluvy je peňažná suma a výška úrokov ako cena plnenia. Podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Podľa § 2, písm. b) Zákona č. 258/2001 Z. z. platného a účinného v čase uzatvárania predmetnej zmluvy sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom a podľa písm. c) citovaného zákona sa celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom rozumejú všetky náklady vrátane úroku a poplatkov, ktoré sú spojené s poskytnutím spotrebiteľského úveru. Z týchto citovaných ustanovení nepochybne vyplýva, že výška úrokov v danom zmluvnom vzťahu sa považuje za cenu plnenia, potom výška úrokov, ktorá je cenou plnenia, nie je možné považovať za neprijateľnú podmienku, ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

Neplatnosť ustanovenia týkajúce sa zmeny výšky úrokovej sadzby počas zmluvného vzťahu z dôvodu neprijateľnosti súd vyhodnotil ako neopodstatnenú z dôvodu, že uvedené ustanovenie zavádza do ÚZP povinnosť veriteľa upravenú v § 3 Zákona č. 258/2001 a taktiež nejde o neprijateľnú podmienku. Pokiaľ navrhovateľka namietala nesprávnosť výpočtu zmluvnej pokuty, tak v prípade omeškania s úhradou splátky úveru alebo jej časti dlhšie ako 7 dní je klient povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 8 % z čiastky, s ktorej úhradou je v omeškaní. Táto sankcia za omeškanie je jednorázovo počítaná, tzn. že dlžníkovi sa jednorázovo započíta výška zmluvnej pokuty z čiastky, s úhradou ktorej je v omeškaní. Ide o peňažnú náhradu za „riziko“, ktoré znáša dlžník v dôsledku nesplnenia si povinnosti.

K zmluvnej podmienke uvedenej v Hlave 15, § 3 s poukazom na § 53, ods. 1 Občianskeho zákona ak súd určí neprijateľnosť podmienky vo výroku rozhodnutia, je dodávateľ povinný zdržať sa používania takejto podmienky a odporca z vlastnej iniciatívy uvedenú podmienku v ÚZP nepoužíva, a to v nadväznosti na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 9C/174/2010. Predĺženie premlčacej doby, ktorú namietala navrhovateľka zo strany odporcu, nie je uvádzaná v ÚZP, preto súd o tejto námietke v súvislosti s vyslovením neprijateľnosti zmluvnej podmienky nerozhodoval.

Tak isto nebolo preukázané, že by zo strany odporcu pokiaľ oslovoval klienta neadresnými ponukami produktov a služieb, ako ich označovala navrhovateľka, a tak hrubým spôsobom zasahoval do súkromia, je absolútne irelevantným označením, a to s prihliadnutím na správanie sa v rámci trhového mechanizmu a trhovom prostredí je takýto spôsob v súlade so základným zákonom štátu, a to Ústavou a je na každom z účastníkov tohto trhového prostredia, kedy je konfrontovaný s rôznymi produktami v podobe reklám a marketingu, aby sa sám ako spotrebiteľ rozhodol, či daný produkt alebo ponuku využije a za akých okolností a dojednaných zmluvných podmienok.

K otázke vernostného identifikačného čísla (ďalej len VIČ) a nahrávanie hovorov odporcom súd opäť nemohol konštatovať, že by išlo o ustanovenie neprijateľné, pretože nedosahuje takú kvalitu zásahu do práv spotrebiteľa, ktorá by mohla vyvolať značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v jeho neprospech. Treba uviesť, že VIČ slúži k tomu, aby bol klientom, ktorí majú dobrú úverovú históriu, ponúknutý produkt, ktorý bude lepšie spĺňať ich požiadavky. Ide o určitú výhodu pre klienta spočívajúcu v ponuke, ktorú by klient za iných podmienok nedostal. Nič nebráni tomu, aby klient v súlade so Zákonom č. 428/2002 Z. z. takéto právo a súhlas kedykoľvek odvolal alebo môže zmluvu o VIČ kedykoľvek vypovedať. Ide o dohodu medzi zmluvnými stranami, ktorú možno subsumovať pod § 262, ods. 1 Obchodného zákonníka a táto dohoda nemá vplyv na uplatnenie Zákona o spotrebiteľských úveroch. Navrhovateľka súdu ani nepredložila alebo nepreukázala, v čom vidí nevhodné ponúkание služieb, ktoré jej odporca poskytoval, resp. ponúkal ich využitie.

Na základe všetkých týchto skutočností súd považoval, že predmetná úverová zmluva uzatvorená medzi účastníkmi neobsahuje také dojednania, ktoré by boli v rozpore s ustanovením už citovaného § 53, ods. 1 Občianskeho zákona a rozhodne ju nemôže považovať ako zásadné porušenie práva. Úverová zmluva potom, čo ju súd podrobil skúmaniu, dospel k záveru, že je v súlade s príslušnými všeobecnými záväznými právnymi predpismi a obsahuje všetky náležitosti, ktoré tieto vyššie citované právne predpisy vyžadujú. Z celého konania mal súd tieto skutočnosti objektívne preukázané, a preto súd návrh o určenie nie len neplatnosti úverovej zmluvy, ale aj návrh na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorého sa domáhala v celom rozsahu zamietol.

Výrok o trovách konania súd posudzoval podľa ustanovenia § 142, ods. 2 O.s.p. nepriznal žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania, a to z toho dôvodu, že navrhovateľka nebola v konaní úspešná, preto jej súd toto právo nepriznal a ani si ho neuplatňovala a odporca sa výslovne vzdal práva na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Krajský súd Žilina prostredníctvom podpísaného súdu (dvojmo).

Podľa ust. § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ust. § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Podľa ust. § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť stanovená týmto rozhodnutím splnená dobrovoľne, možno podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (zák. č. 233/1995 Zb. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti).